

Rok za stavljanje prigovora na kvalitet

ROK OD PREKO 20 DANA NIJE RAZUMAN ROK U KOME KUPAC MOŽE STAVITI PRODAVCU PRIGOVOR O SAOBRAZNOSTI ROBE UGOVORU

Tužilac je naveo da je sa tuženim zaključio ugovor po kome je prodao tuženom ugovorenu robu. Postupajući po odredbama ugovora tužilac je ugovorenu robu isporučio tuženom i zatim ispostavio fakture koje mu tuženi nije isplatio. Predložio je da Arbitraža obaveže tuženog na isplatu utuženog iznosa na ime kupovne cene.

Tuženi je osporio tužbeni zahtev navodeći da tužilac robu nije isporučio saobrazno ugovoru i da je tužiocu uložio prigovor na kvalitet primljene robe.

Tužilac je istakao da je tuženi uložio prigovor na kvalitet neblagovremeno.

Iz obrazloženja:

Na pitanje saobraznosti robe uslovima ugovora imaju se primenjivati odredbe samog ugovora i čl. 38. i 39. Konvencije UN o međunarodnoj prodaji robe.

Po klauzulama ugovora kvalitativno i kvantitativno preuzimanje se imalo izvršiti u skladištu prodavca u Jugoslaviji, uz izdavanje sertifikata od strane ovlašćenog predstavnika kupca, bez prava naknadne reklamacije, a po klauzuli "isporučeno na granici" rizik u vezi robe prelazi na kupca u momentu prelaska robe preko jugoslovensko-mađarske granice. Po čl. 38. pomenute Konvencije kupac je dužan pregledati robu, ili je dati na pregled, u što je moguće kraćem roku. Najzad, po čl. 39. st. 1. iste Konvencije kupac gubi pravo da se poziva na nedostatke saobraznosti, ako o tome nije prodavcu poslao obaveštenje u razumnom roku od trenutka kada ih je otkrio ili ih je morao otkriti.

U konkretnom slučaju ovlašćeni predstavnik tuženoga je izdao sertifikat o saobraznosti 18. oktobra 1991. godine. Roba je utovarena u šest kamiona i prešla je jugoslovensko-mađarsku granicu u periodu od 4. do 8. novembra 1991. godine, a prva reklamacija na kvalitet upućena je teleksom tek 30. novembra 1991. godine. Kupac je dužan da pregleda robu u što je moguće kraćem roku, i da o eventualnoj nesaobraznosti obavesti prodavca u razumnom roku od trenutka kada je za nju saznao ili morao saznati. Relevantno vreme za utvrđivanje nedostataka isporučene robe je vreme prelaska rizika. U pogledu mana koje su se pojavile posle tog vremena prodavac će odgovarati samo ukoliko su one posledica uzroka koji je postojao i pre prelaska rizika, u suprotnom on neće odgovarati (čl. 66. Konvencije UN o međunarodnoj prodaji robe). Rizik za poslednju isporuku prešao je sa prodavca na kupca 8. novembra 1991. godine. Arbitražno veće je na stanovištu da rok od preko 20 dana nije razuman rok za slanje prigovora o saobraznosti robe. Mane na koje se kupac pozivao u svom teleksu ne predstavljaju skrivene, već vidljive mane. O njima je kupac dužan obavestiti prodavca "bez odlaganja". Pravila o kratkim rokovima diktirana su potrebom prometa, a radi eliminisanja neizvesnosti. Obaveza saradnje prodavca i kupca proizilazi iz principa save-snosti, poštenja i poslovnih običaja. Zbog svega iznetog Arbitražno veće je na stanovištu da je kupac, i ukoliko roba nije saobrazna, izgubio pravo da se na nedostatak saobraznosti poziva, jer nije reagovao u razumnom roku (čl. 39. Konvencije UN o međunarodnoj prodaji robe). Ovo tim pre što kupac nije dokazao da je imao ikakvo razumno opravdanje zbog ko-ga nije na vreme poslao traženo obaveštenje (čl. 44. iste Konvencije).

Odluka T - 3/92 od 12. jula 1994. god.